

PRICE ACTION · DERS 5

Yapı Kırılımı

Trend gerçekten ne zaman döner? Her grafikte her kırılıma ad koyduran tek bir kural ve kırılımların gerçekte ne kadar işe yaradığını gösteren test sonuçları.

Süre

35 dk

Gerekenler

**Ders 3-4 + TradingView
(ücretsiz)**

Veri

**Gerçek ABD hisse verisi ·
günlük**

BU DERSTEN SONRA YAPABİLECEKLERİNİZ

Her kırılıma tek kuralla ad koyun, sonra işe yarayıp yaramadığına karar verin.

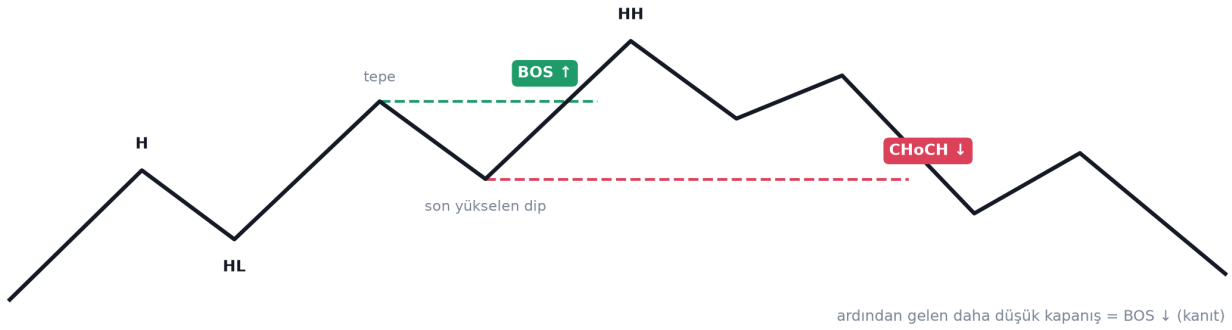
- 1 Her grafikte BOS ve CHoCH'u işaretleyin: mekanik bir kuralla. Onaylı tepe ve dipler, bunların ötesinde bir mum kapanışı; adını da trend koyar.
- 2 Uyarıyla kanıtı birbirinden ayırın. CHoCH, trende ters yöndeki ilk kapanıştır. Yeni trendi asıl teyit eden, ondan sonra gelen BOS'tur.
- 3 Kendinizi kandırmadan işlem yapın. Fital taşmaları, geri çekilmeler ve stoplar için test sonuçlarını göreceksiniz. Girişinizi de kırılımdan sonra değil, önce seçeceksiniz.

Kırılımın anatomisi

Trend, tepe ve diplerin oluşturduğu bir merdivendir (Ders 4). **Kırılım**, bir mumun son onaylı tepenin ya da dibin ötesinde *kapandığı* gündür. Kırılım trend yönündeyse **BOS** (break of structure, yapı kırılımı), trende tersse **CHoCH** (change of character, karakter değişimi) adını alır.

YÜKSELİŞ: tepelerin üstünde kapanış = BOS

son HL'nin altında ilk kapanış = CHoCH

Üç terimi karıştırmayın. Tepe / dip (swing): iki yanındaki 5'er mumun hepsinden yüksek olan tepe (dipde tersi: hepsinden düşük olan dip). Ancak sağdaki 5. mum kapanınca onaylanır. **Ötesinde kapanış**: fital değil, mumun kapanış fiyatı. **Trend**: son kırılımın yönü.

KAVRAM 1 • TEK KURAL, İKİ AD

Kırılımın BOS mu CHoCH mu olduğuna trend karar verir.

BOS — yapı kırılımı

Mum, son onaylı tepenin ya da dibin ötesinde, **trend yönünde kapanır**: yükselen trendde son tepenin üstünde, düşen trendde son dibin altında. Trend sürer.

CHoCH — karakter değişimi

Trende **ters** yönde, bir tepenin ya da dibin ötesindeki ilk kapanış. Trend etiketini çevirir ama kanıt değil, uyarıdır. Kanıt, yeni yönde gelen ilk BOS'tur.

Her grafiği üç adımda etiketleyin: SPY, 2025

- 1 **Onaylı tepe ve dipleri işaretleyin** (iki yanda 5'er mum). 19 Şubat tepesi (613,23) ancak 26 Şubat'ta, sağdaki 5. mum kapanınca sayıldı.
- 2 **Trend = son kırılım**. 21 Ocak'ta yukarı yönlü kırılım olmuştu; yani Şubat'a yükselen trendle girildi.
- 3 **Ötesindeki ilk kapanışa ad koyun**. 18 Şubat'ta SPY 611,49'dan kapandı ve 24 Ocak tepesini (610,78) geçti: BOS. Dört seans sonra, 24 Şubat'ta 597,21'den kapanarak 12 Şubat dibinin (598,51) altına indi: CHoCH.

Bundan sonra trend aşağı yöndeydi. 3 Nisan'da 536,70'ten gelen kapanış 13 Mart dibini (549,68) kırdı: BOS. 12 Mayıs'ta 582,99'dan gelen kapanış 25 Mart'taki alçalan tepesi (576,41) aştı: CHoCH. 3 Haziran'da kapanış 19 Mayıs tepesinin (595,54) üstündeydi: BOS. Kural hep aynı; adı değiştiren yalnızca trend.

KAVRAM 2 • CHOCH BİR UYARIDIR

Dört haftada üç CHOCH. Yalnızca üçüncüsü tuttu.

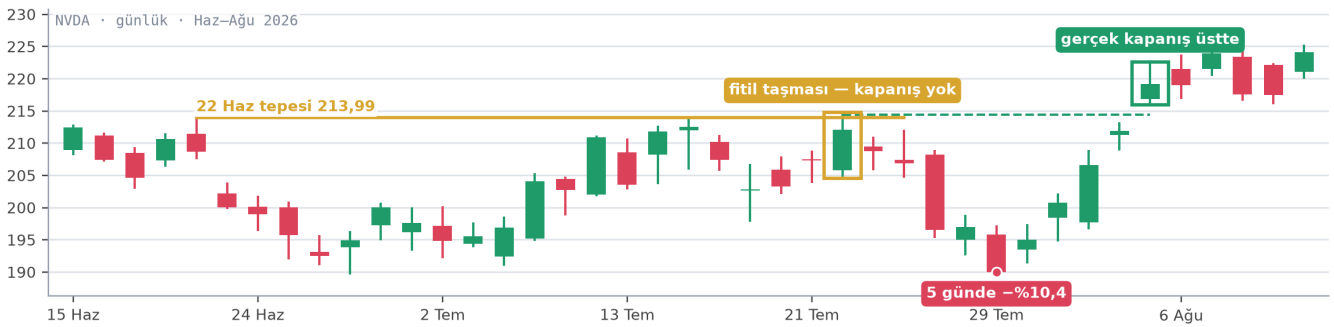
NVDA, 2026 başı. 4 Şubat'ta kapanış 20 Ocak dibinin altına indi, 25 Şubat'ta 9 Şubat tepesinin yeniden üstüne çıktı, 27 Şubat'ta ise 17 Şubat dibinin altına sarktı. İlk "karakter değişimi" üç hafta sonra tersine döndü, ikincisi iki gün içinde. Üçüncüsü 20 Mart'ta teyit edildi: 172,70'ten gelen kapanış, 2 Mart dibini (174,64) bu kez yeni trendle *aynı yönde* kırdı. Bu bir BOS'tu. Ardından 13 Nisan'da 189,31'den gelen kapanış 16 Mart tepesini (188,88) aştı: yukarı yönlü CHOCH. Kanıt 11 Mayıs'ta, 216,83 üstündeki BOS ile geldi.

KAVRAM 3 • YALNIZCA KAPANIŞ SAYILIR

Tepenin ötesine uzanan fitil kırılım değildir.

22 Temmuz'da fiyat 22 Haziran tepesinin üstüne fitil attı ama yeniden altına dönüp 212,06'dan kapandı. Beş seans sonra NVDA 190,01'de kapanıyordu. Gerçek kırılım 5 Ağustos'ta geldi: 22 Temmuz tepesinin üstünde, 219,22'den bir kapanış. 8 hissedeki 462 fitil taşmasında, sonraki 5 günün fitil yönünde gitme oranı %51,1'di (taban oran %50,4). Bunların %71,2'si 10 gün içinde gerçekten de ötesinde kapandı. Yani fitil, aradaki yol hakkında size hiçbir şey söylemedi.

RAKAMLAR NE DİYOR?

BOS'un küçük bir avantajı var. Tek başına CHoCH'un hiç yok.

Kavram 1'deki kuralı aynen alıp 8 hisse ve ETF'in (SPY, QQQ, TSLA, NVDA, AMD, COIN, PLTR, META) 10 yıla varan günlük verisinde test ettik. "İşe yaradı" şu demek: 5 seans sonra fiyat, kırılımın gösterdiği tarafta kapanmış. Taban oran ise *rastgele* bir günden 5 seans sonra fiyatın o tarafta kapanma sıklığı.

SİNYAL (8 SEMBOL, 2016–2026)	VAKA	İŞE YARADI	TABAN ORAN
BOS (trend yönünde kırılım)	460	%56,5	%53,2
CHoCH (trende ters ilk kırılım)	420	%48,3	%49,9
Tepe/dip ötesine fitil (kapanış yok)	462	%51,1	%50,4

BOS'ta yaklaşık 3 puanlık bir avantaj var. Gerçek ama küçük: BOS'larda kabaca 10 seferin 4'ünde yanılacaksınız.

Başarısız örnek: TSLA, Haziran 2026. 24 Haziran'da TSLA 375,53'ten kapanarak 10 Haziran dibinin (380,15) altına indi. Trend aşağı yönlü olduğu için bu bir BOS'tu. Beş seans sonra TSLA 425,30'da kapandı. Stopunu kıran seviyenin hemen üstüne koyan açığa satıcı stop oldu. Oysa tepki yükselişi 432,86'da tepe yaptı ve 27 Mayıs tepesinin altında kaldı; yani düşüş trendi hiç bitmedi. 23 Temmuz'da bir sonraki dip de kırıldı ve 29 Temmuz'da fiyat 297,38'e kadar indi.

Çıkarılacak ders: BOS size yapıyı söyler, önümüzdeki beş günü değil. Trend ayakta kaldı; dar stoplu işlem kalamadı.

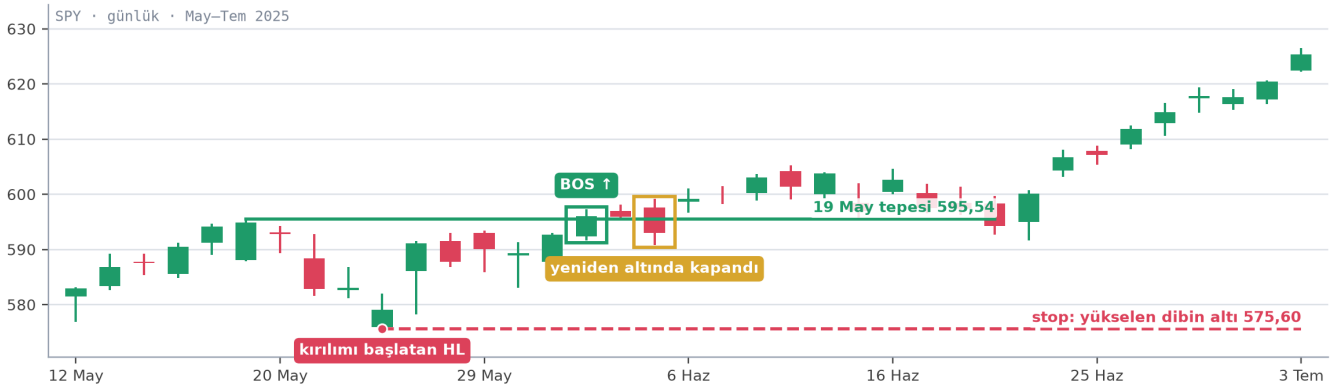
İŞİN PARA KAZANDIRAN KISMI

Girişinizi kırılımdan önce seçin. Stopu, kırılımın yanlış çıktığını kanıtlayacak noktaya koyun.

Çoğu kurs şunu öğretti: "Fiyatın kırılan seviyeye geri çekilmesini bekleyin." Biz bunu 457 BOS üzerinde test ettik (sonuç = kırılımdan 20 seans sonraki kapanış, kırılım yönünde ölçüldü):

GİRİŞ	NE OLDU	ORTALAMA SONUÇ
Kırılım kapanışında al/sat	her seferinde gerçekleşti	+%0,61
Kırılan seviyeye limit emir	emirlerin %75,7'si gerçekleşti	-%0,70 (gerçekleşenler)
...hiç geri gelmeyenler	%24'ü hiç dolmadı	+%8,93
Rastgele bir gün, aynı yön	taban oran	yaklaşık +%1

Geri çekilmeyi beklemek işlem başına yaklaşık %0,53 kaybettirdi, çünkü en iyi kırılımlar hiç geri dönmüyor. İki giriş yöntemi de rastgele bir günü geçemiyor. **Yani avantaj girişte değil, tutarlılıkta.** Birini önceden seçin ve kaçırdıklarınıza razı olun.

Stop nereye? Stop kırılan seviyenin hemen altına konduğunda, vakaların %61,7'sinde fiyat 10 gün içinde yeniden seviyenin içinde kapandı (n=459). 5 Haziran'da SPY tam olarak bunu yaptı. Kırılımı başlatan yükselen dibin (23 Mayıs, 575,60) altındaki stop ise ayakta kaldı: 3 Haziran kapanışına göre %3,44 risk. Pozisyon büyüklüğünü bu mesafeye göre hesaplayın (Ders 16).

Kural: tek başına CHoCH işlem sebebi değildir. BOS'u işleyin: stop, kırılımı başlatan tepenin ya da dibin ötesinde olsun; girişi de mum kapanmadan önce seçmiş olun.

KIRILIMLARDA EN SIK YAPILAN BEŞ HATA

Sık yapılan hatalar

- 1 Fitol taşmasını kırılım saymak.** Yalnızca tepenin ya da dibin ötesindeki kapanış sayılır. Güvenilirlik tablosundaki fitil satırı yazı turadan farksız.
- 2 Her CHoCH'u dönüş sanmak.** NVDA'nın Şubat 2026'daki üç CHoCH'undan ikisi birkaç hafta içinde tersine döndü. Yeni yönde ilk BOS'u bekleyin.
- 3 Stopu kırılan seviyenin hemen altına koymak.** Vakaların %61,7'sinde fiyat 10 gün içinde yeniden içeride kapandı. Stopu, kırılımı başlatan tepenin ya da dibin ötesine koyun.
- 4 Çok küçük tepe ve dipler kullanmak.** İki yanda 2'şer mumla SPY yılda yaklaşık 26,8 kırılım verdi, 5'er mumla yaklaşık 13,0; üstelik küçük tepe/diplerin avantajı yarıdan azdı.
- 5 Haftalık grafiği sihirli bir filtre sanmak.** Haftalık trend yönündeki günlük kırılımların işe yarama oranı %55,2'ydi; taban oran %55,8. Haftalık kanıt olarak değil, bağlam için kullanın.

Kırılıma göre işlem açmadan önce beş maddeyi de işaretleyin

- ☐ Tepe ve dipler tek ve sabit bir ölçüyle (iki yanda 5'er mum) işaretlendi ve onaylandı: sağdaki 5. mum kapandı.
- ☐ Trend **son** kırılımın yönüdür ve bugünkü muma bakmadan önce not edildi.
- ☐ Bugünkü mum tepenin ya da dibin ötesinde **kapandı**. Fitol sayılmaz.
- ☐ BOS → işlem planı yapın. CHoCH → günlüğe 'uyarı' yazın ve bir sonraki BOS'u bekleyin.
- ☐ Giriş türü önceden seçildi; stop, kırılımı başlatan tepe/dibin ötesinde; risk, hesabın en fazla %1'i.

Forex ve kripto? Kural aynı. Bizim rakamlarımız ABD hisseleri ve ETF'lerinden geliyor. Forex'te aracı kurumunuzun günlük kapanışını kullanın (genellikle New York saatiyle 17,00).

ALIŞTIRMA • 15 DAKİKA • CEVABA BAKMADAN

Üç gerçek mum. BOS mu, CHoCH mu, hiçbiri mi?

Grafik 1 • QQQ, kesik çizgili mum: 20 Mart 2026. Bu güne girerken trend hangi yöndeydi? Mum hangi tepeyi ya da dibi test ediyor? BOS mu, CHoCH mu, hiçbiri mi?

Grafik 2 • META, kesik çizgili mum: 23 Ekim 2025. Günün en yükseği 10 Ekim tepesinin üstünde. Bu bir kırılım mı?

Grafik 3 • PLTR, kesik çizgili mum: 30 Temmuz 2026. Adını koyun. Bu işleme girseydiniz stopu nereye koyardınız?

Sonra TradingView'da

AMD grafiğini günlükte açın, Ocak–Eylül 2026. Tepe ve dipleri iki yanda 5'er mumla işaretleyin, sonra aktif tepenin ya da dibin ötesindeki her kapanışı BOS ya da CHoCH olarak etiketleyin. 7 Nisan, 26 Mayıs, 15 Haziran ve 30 Haziran BOS'larını ve 17 Temmuz CHoCH'unu bulmanız gerekir. Bunlardan birini, stopu kırılımı başlatan tepe/dipte olacak şekilde fillscope.com'a kâğıt üzerinde işlem (paper trade) olarak kaydedin.

CEVAP ANAHTARI

Üç mum aslında neydi?

Grafik 1. Aşağı yönlü BOS. Trend zaten aşağıydı (4 Şubat'taki CHOCH). 582,06'dan gelen kapanış 9 Mart dibini (591,33) kırdı. Beş seans sonra: **-%3,3**.

Grafik 2. Hiçbiri: fitil taşması. Mum 734,00'dan kapandı, yani 735,27 seviyesinin yeniden altında. Ertesi gün kapanış seviyesinin üstündeydi: yukarı yönlü CHOCH. Bu CHOCH'tan beş seans sonra META'nın getirisi **-%12,2** oldu. Uyarı tahmin değildir.

Grafik 3. Aşağı yönlü BOS, ama başarısız oldu. Dört fitil taşmasından sonra 30 Temmuz'da 122,26'dan gelen kapanış 14 Temmuz dibini (122,64) kırdı. Beş seans sonra: **+%27,5**. Kırılan seviyenin hemen üstündeki stop patlardı; planınızı 10'da 4 yanılma ihtimaline göre yapın.

Günlük şablonu (fillscope.com'a aktarın)

TARİH	SEMBOL	ÖNCEKİ TREND	KIRILIM (BOS / CHOCH)	KIRILAN TEPE/DİP	STOP	5 GÜNLÜK SONUÇ

Sıradaki: Ders 6 — Kilit seviyeler: destek ve direnç. Kırılımların en çok önem taşıdığı yerler: bütün piyasanın izlediği kilit seviyeler.